

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

19164

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. Otlu

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Kandıra 1 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan tutukluların ve avukatlarının beyanına göre; ceza infaz kurumunda özellikle son iki ayda idarenin keyfi tutumu, baskılar ve hak ihlalleri gittikçe artmaktadır.

Ayda 3, bazen 4 kez arama adı altında odalara girilerek günlük yaşamsal ihtiyaç kapsamındaki mont, battaniye, temizlik malzemeleri gibi eşyalara idarenin izni ile alınmasına karşın el konulmakta ve süreli yayınlar, dergiler ve el işi malzemeleri de toplanmaktadır. Aramalarda, tutsakların zaten çok dar olan yaşam alanlarına müdahale edilerek yaşanmaz hale getirilmesinin hedeflendiği ve gardiyanların gerilim çıkarmaya çalıştıkları iddia edilmektedir.

Kandıra 1 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda olağanüstü hiçbir sorun ve güvenlik ihtiyacı olmamasına karşın keyfi biçimde, sık sık yapılan aramalara ceza infaz kurumunun ikinci müdürü B.Y doğrudan katılmakta ve aramalar genel rutin işleyişin ötesine geçmektedir. Bilindiği gibi, Garibe Gezer ve bir adli kadın tutuklu, Kandıra 1 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumu'nda tekli hücrede yaşamlarına son vermişlerdir. Tekli hücrelerdeki intihar olaylarından sonra gelişen tepkiler ve kamuoyu sonucu İl İnsan Hakları İzleme Kurulu inceleme yapmıştı. Kurul, inceleme sonucu hücrelerin "uzun süreli yaşamaya uygun olmadığı" yönünde rapor açıklayarak, aslında beş metrekareselik yerlerin özel süreli ceza hücresi kategorisinde olduğuna işaret etmiştir. Nitekim, 23 Ekim 2024 tarihinde Dilber Tanrıkulu, Gülşen Bahadır ve Zozan Kutum'un ağırlaştırılmış müebbet cezaları kesinleştiği gerekçesiyle uzun süreli kalmaya elverişli olmayan tek kişilik hücrelere götürülmelerini protesto eden, aralarında HDP eski Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in de bulunduğu 17 kadın tutuklu hakkında soruşturma açılmıştır. Tutukluların idare ile görüşme talepleri "kurumda hiçbir müdür, idareci yok" bildirimiyle kabul edilmemiştir. Üç kadın tutuklunun kaldığı hücreler yaşam haklarını tehlikeye atmaktadır.

Uluslararası sözleşmeler; kişilerin cezaevinde bulunuyor olmalarının tüm haklarının askıya alınması anlamını içermediğini, cezaevi koşullarının asla ek-bir cezalandırma yöntemi olarak kullanılmaması gerektiğini belirtmektedir. Anayasa'nın 17. maddesi, "kişinin maddi ve

manevi varlığının korunması” hakkını güvence altına almıştır. Kandıra 1 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumu’nda yaşanan uluslararası sözleşmelere, insan haklarına, Anayasa’ya ve yasal düzenlemelere aykırı hak ihlallerinin engellenmesine ilişkin etkin önlemler alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Kandıra 1 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumu’nda kalmakta olan tutukluların yaşadıkları hak ihlalleri Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- Ayda 3, bazen 4 kez arama yapılmasının ve aramaya İkinci Müdür B.Y.’nin katılmasının gerekçesi nedir?
- 3- Aramalarda idarenin izni ile alınan ve yaşamsal öneme sahip mont, battaniye, temizlik malzemeleri gibi eşyalar ile süreli yayınlar ve dergiler neden toplanmaktadır?
- 4- Aramalarda, tutsakların zaten çok dar olan yaşam alanlarına müdahale edilerek yaşanmaz hale getirilmesinin hedeflendiği ve gardiyanların gerilim çıkarmaya çalıştıkları iddiası soruşturulacak mıdır?
- 5- Ceza infaz kurumu yöneticileri, tutukluların görüşme taleplerini neden kabul etmemektedir?
- 6- Kullanılan el işi malzemelerinin toplanarak soruşturma ve ceza konusu haline getirilmesinin gerekçesi nedir?
- 7- Garibe Gezer ve bir adli kadın tutuklunun tekli hücrede yaşamlarına son vermeleri sonrası hücrelere ilişkin İl İnsan Hakları İzleme Kurulu’nun hazırladığı rapor Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 8- Kandıra 1 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumu’nda tekli hücrelerin “uzun süreli yaşamaya uygun olmadığı”, özel süreli ceza hücresi kategorisinde olduğu ifade edilmesine karşın neden insan onuruna aykırı bu hücrelere 3 kadın tutuklu yerleştirilmiştir? Tekli hücrelerde düzenleme yapılacak mıdır?
- 9- Kandıra 1 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumu’nda son iki yılda kaç tutukluya hangi gerekçelerle soruşturma açılmıştır? Kaç tutukluya bu soruşturmalar sonucunda ceza verilmiştir?
- 10- Kandıra 1 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumu’ idaresinin hukuk dışı uygulamaları dolayısıyla Bakanlığınıza kaç başvuru yapmışlardır? Başvurular işleme alınmış mıdır?
- 11- Kandıra 1 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumu’nda kalmakta olan tutukluların, Anayasa, yasa ve uluslararası sözleşmelerden doğan haklarını kullanmaları sağlanacak mıdır?